

Безжалісна музо, куди ти мене завела?

Навіщо ти очі мені осліпила згубливим промінням своїм?

Навіщо ти серце моє одурила, привабила маревом щастя?

Навіщо ти вирвала в мене слова, що повинні б умерти зо мною?

Ти квітами серця мого дорогу собі устелила,

І кров'ю його ти окрасила шати свої,

Найкращії думи мої вінцем золотим тобі стали,

Ти, горда цариця, мене повела за собою,

Мов бранку-невільницю в ході твоїм тріумфальнім.

Іду я окована міцно, і дзвонять кайдани мої.

Ти, владарко, все одбираєш од мене, —

Усі таємні свої скарби тобі я повинна віддати

І килим, що виткали мрії, під ноги тобі простелити.

Мое божевілля собі ти взяла за актора,

Щоб грало закохані ролі тобі на потіху.

Невже тобі заздро, богине, на вбогее щастя моє?

Те щастя, — то був тільки сон. Ти голосом гучним

Від нього мене пробудила, гукнувши:

«Прокиньсь, моя бранко, ти мусиш служити мені!

Співай мені пісню, ту пісню, що спить в твоїм серці.

Торкни ту струну в своїй арфі, що досі іще не бриніла,

Всі струни озватися мусять хвалою мені,

Я дам тобі пишні дарунки, забудеш недолю свою».

Даремне хотіла я арфу свою почепити

На вітах плакучих смутної верби

І дати велику присягу, що в світі ніхто не почує

Невільничих співів моїх.
Ти глянула поглядом владним, безжалісна музо,

І серце моє затремтіло, і пісня моя залунала,
А ти, моя владарко горда, втішалася піснею бранки,
І очі твої променіли вогнем переможним,
І вабив мене той огонь і про все заставляв забувати.

Все я тобі заспівала, і те, чого зроду нікому,
Навіть самій собі, вголос казати не хтіла.
Все ти від мене взяла. Де ж твої подарунки, царице?
Ось вони, пишні дари: сльози — коштовнії перли,

Людське признання — холодний кришталь,
Смуток мене одягає чорним важким оксамитом,
Тільки й скрашає жалобу жалю кривавий рубін.
Гарна одежа для бранки, що йде в тріумфальному ході.
Радуйся, ясна царице, бранка вітає тебе!

21.08.1896

Примітки

Джерело : Леся Українка. Зібрання творів у 12 тт. — К. : Наукова думка, 1975 р., т. 1, с. 147 — 148.

Вперше надруковано у збірці «Думи і мрії».

Автографи — ІЛШ, ф. 2, № 630 (чорновий), та № 629 (чистовий).

Датується за автографом.

Подається за збіркою «Думи і мрії», с. 87 — 88.

«Невільничі пісні» вперше як цикл з 14 поезій надруковано у збірці « [Думи і мрії](#) », стор. 57 — 82, зі спільною датою для всього циклу — 1895 — 1896.